

Yhdenvertaisen kulttuurin puolesta ry:n ja Kulttuuria kaikille -palvelun vuosikertomus 2014

Kulttuuria kaikille -palvelu
Yhdenvertaisen kulttuurin puolesta ry
Kaapelitehdas, Tallberginkatu 1 / 48, 00180 Helsinki
www.kulttuuriakaikille.fi

Sisällys

1. Toiminnanjohtajan katsaus	4
2. Hallinto ja talous	5
2.1 Yhdistyksen hallitus	5
2.2 Henkilökunta	6
2.3 Talous	6
3. Järjestetyt tilaisuudet	7
3.1 Seminaarit	7
3.2 Keskustelutilaisuudet ja muut tapahtumat	9
4. Asiantuntijatoiminta	10
4.1 Konsultointi	11
4.2 Työryhmät ja yhteistyöverkostot	11
4.3 Saavutettavuuskartoitukset sekä konsulttiselvitykset	12
4.4 Kouluttaminen, esitelmät ja puheenvuorot	13
5. Hankkeet	13
5.1 Kulttuuripassin pilotointi- ja jatkohanke	13
5.2 Kulttuuria kaikille -palvelun vaikuttavuuden mittarit	14
6. Julkaisut ja artikkelit	14
6.1 Kulttuuria kaikille -palvelun julkaisusarja	15
6.2 Kulttuuria kaikille -palvelun muut julkaisut	15
6.3 Artikkelit muiden julkaisuissa	15
7. Viestintä	16
7.1 Kulttuuria kaikille -verkkosivusto	16
7.2 Sähköpostilista	16
7.3 Sosiaalinen media	17
7.4 Verkkosivujen kävijätilastot	17
7.5 Medianäkyvyys	18
8. Kansainvälinen toiminta	18
8.1 Kansainväliset yhteistyöhankkeet	19
8.2 Kansainvälinen yhteistyö	20
LIITE 1: Kulttuuria kaikille -palvelun julkaisut ja artikkelit	21
LIITE 2: Kulttuuria kaikille -palvelun henkilökunnan pitämät koulutukset, esitelmät ja puheenvuorot	24
LIITE 3 a: Kenen teatteri? Saavutettavuus taiteellisena strategiana / Vems teater? Tillgänglighet som en konstnärlig strategi -seminaarin ohjelma	28
LIITE 3 b: Equality in Artist Residencies / Taiteilijaresidenssit ja yhdenvertaisuus -seminaarin ohjelma	31
LIITE 3 c: Taike Pride – Yhdenvertaisuus taiteen kentällä HLBTIQ-näkökulmasta -seminaarin ohjelma	33

LIITE 3 d: Arkistojen hiljaisuudet – Kielivähemmistöt arkistoissa / Arkivens tystnader – Språkminoriteter i arkiven	35
LIITE 3 e: Kuvailutulkkausseminaarin ohjelma	37

Kannen kuva: Kulttuuripassin pilotointihankkeen 1. työpajassa visioitiin järjestelmää, jossa taloudellisesti tiukassa tilanteessa olevat henkilöt voisivat käyttää kulttuuripalveluja maksutta tai hyvin edullisesti. Kuvassa näkyy myös Katseen takana -näyttelyn teoksia. Kuva: Outi Salonlahti.

1. Toiminnanjohtajan katsaus

Vuosi 2014 oli Kulttuuria kaikille -palvelun ensimmäinen kokonainen vuosi Yhdenvertaisen kulttuurin puolesta ry:n alaisuudessa itsenäisenä toimijana taide- ja kulttuurikentällä. Toimintavuotta leimasi toiminnan *uudistaminen* ja *laajentaminen*. Uusi organisaatiomuoto tarjosi Kulttuuria kaikille -palvelulle mahdollisuuden kehittää ja omaksua uusia toimintatapoja sekä yhteistyömuotoja toiminnan laadun varmistamiseksi – niin toimistorutiineissa kuin Kulttuuria kaikille -palvelun toiminnassa taide- ja kulttuurikentällä.

Opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittamassa *Vaikuttavuuden mittarit* -hankkeessa Kulttuuria kaikille -palvelu analysoi 2014 oman toimintansa vaikuttavuutta ja kehittämisen tarpeita. Tärkeäksi painopisteiksi hankkeessa nousi palvelun valtakunnallisen ulottuvuuden ja tunnettuuden kehittäminen. Tunnettuutta palvelu on lisännyt tehostamalla viestintää, laajentamalla yhteistyöverkostoa valtakunnallisesti ja osallistamalla erilaisiin hankkeisiin sekä tarjoamalla koulutuksia valtakunnallisesti. Kulttuuria kaikille -palvelu vieraili vuoden 2014 aikana pääkaupunkiseudun lisäksi mm. Raaseporissa, Inarissa, Hämeenlinnassa, Kajaanissa, Pietarsaareissa, Tampereella sekä Vaasassa. Tämän lisäksi palvelu vahvisti valtakunnallista ulottuvuutta mm. *Kulttuuripassin pilotointihankkeessa* saatujen uusien yhteistyötahojen kautta.

Vaikuttavuuden mittarit -hankkeessa vierailtiin mm. Vaasassa. Kuva: Outi Salonlahti.

Myös yhteistyö jäsenyhdistysten sekä Kaapelitehtaalla sijaitsevan uuden toimiston naapurissa olevien kulttuuritoimijoiden kanssa on mahdollistanut palvelun toiminnan

moninaistumista taide- ja kulttuurikentän sisällä. Kulttuuria kaikille -palvelu on myös vahvistanut toimintaansa kulttuuripoliittiseen suuntaan ja osallistunut erilaisiin kulttuuripoliittisiin keskustelutilaisuuksiin ja -hankkeisiin, joiden järjestäjätahoja ovat olleet joko valtion kulttuurihallinto tai yksittäiset kulttuuri- tai taidevaikuttajat ja -toimijat. Palvelu on aktiivisesti lähestynyt taide- ja kulttuurikenttää tukevia tahoja kuten esim. Taiteen edistämiskeskusta sekä yksityisiä säätiöitä, ja tukenut niitä saavutettavuus- ja moninaisuuskysymyksissä. Palvelu on myös tukenut Museoviraston alaisuudessa toimivia kulttuuriperintöhankkeita, joiden tavoitteena on valmistella toisaalta Faron puiteyleissopimuksen ratifiointia (hankkeen toinen koordinaattori on Suomen Kotiseutuliitto), toisaalta UNESCO:n aineettoman kulttuuriperinnön suojelemisen yleissopimuksen toimenpanoa Suomessa.

Keskeiseksi kysymykseksi vuonna 2014 Kulttuuria kaikille -palvelun toiminnassa nousi sosiaalinen ja taloudellinen saavutettavuus, jota palvelu on käsitellyt kolmessa eri hankkeessa – toisaalta eurooppalaisessa *Culture – Inclusion – Participation* -hankkeessa, toisaalta *Kulttuurin pilotointihankkeessa* ja *Kulttuuripassin jatkohankkeessa*. Toiminnan muut painopisteet olivat 2014 muun muassa yhteistyö muunkielisten kirjailijoiden työskentelyedellytysten edistämiseksi, aineellinen ja aineeton kulttuuriperintö, seksuaali- ja sukupuolivähemmistöihin liittyvät kysymykset sekä teatterien, museoiden ja festivaalien saavutettavuuskysymykset.

2. Hallinto ja talous

2.1 Yhdistyksen hallitus

Kulttuuria kaikille -palvelu toimii Yhdenvertaisen kulttuurin puolesta ry:n alaisuudessa. Yhdenvertaisen kulttuurin puolesta ry:n tarkoituksena on edistää ja tukea taiteen, kulttuurin ja taide- ja kulttuuripalvelujen saavutettavuutta ja moninaisuutta siten, että erilaiset yleisöt, kokemukset ja vähemmistökulttuurit tulevat huomioiduiksi.

Vuonna 2014 Yhdenvertaisen kulttuurin puolesta ry:n puheenjohtajana toimi presidentti Tarja Halonen ja varapuheenjohtajana Kimmo Levä (Suomen museoliitto ry). Muut hallituksen jäsenet olivat Kai Amberla (Finland Festivals ry), Anu Laitila (Lukukeskus ry), Kristiina Kontiainen (Suomen kirjastoseura ry), Tommi Saarikivi (Suomen Teatterit ry) ja Aila Sauramo (Suomen Sinfoniaorkesterit ry).

Nykyinen hallitus valittiin vuosikokouksessa 6.5.2014. Hallitus kokoontui vuonna 2014 kahdeksan kertaa.

2.2 Henkilökunta

Vuonna 2014 Kulttuuria kaikille -palvelussa työskenteli toiminnanjohtajan lisäksi neljä henkilöä asiantuntijan ja yksi suunnittelijan tehtävissä. Lisäksi palvelussa työskenteli yksi harjoittelija.

- Toiminnanjohtaja Rita Paqvalén
- Erityisasiantuntija Sari Salovaara (lyhennetty työaika)
- Moninaisuusasiantuntija Ahmed Al-Nawas, 1.9. alkaen (lyhennetty työaika alkuvuodesta, vuorotteluvapaalla 31.8. asti ja hänen sijaisenaan siihen saakka Petr Potchinchtkhikov)
- Moninaisuusasiantuntijan sijainen Petr Potchinchtkhikov 31.8.2014 saakka (lyhennetty työaika)
- Saavutettavuusasiantuntija Aura Linnapuomi
- Suunnittelija Outi Salonlahti
- Harjoittelija Kira Enberg, 3.2.–16.5. (lyhennetty työaika)

Tämän lisäksi Kulttuuria kaikille -palvelu on maksoi palkkioita 12 henkilölle mm. esitelmistä, artikkeleista ja työnohjauksesta. Kulttuuria kaikille -palvelu osti myös tulkkauspalveluita kolmeen tilaisuuteen.

Palvelu ostaa tieto- ja taloushallintopalvelut sekä siivouspalvelut ulkopuolisilta toimijoilta. Tilintarkastuksesta vastasi Tiliextra Oy (Susanna Ahola, HTM). Kirjanpitolpalvelut on ostettu tilitoimisto AAM – Tilitoimisto OY:ltä (Aira Mertjoki). Tietohallintopalveluista vastasi JI-Systems Oy (Jouni Idman) ja siivouksesta Siivousfirma Nadif.

Kulttuuria kaikille -palvelun toimitilat sijaitsevat Kaapelitehtaalla Helsingissä.

2.3 Talous

Opetus- ja kulttuuriministeriö on vuodesta 2003 alkaen ollut Kulttuuria kaikille -palvelun toiminnan pääasiallinen rahoittaja. Vuonna 2014 ministeriön yleisavustus Yhdenvertaisen kulttuurin puolesta ry:n varsinaiseen toimintaan oli 227 000 euroa. Yleisavustuksen lisäksi opetus- ja kulttuuriministeriö myönsi erityisavustusta yhdistyksen seuraaville hankkeille: *Vaikuttavuuden mittarit* -hankkeeseen (vuodelle 2014 5000 euroa), *Kulttuuripassin pilotointihankkeeseen* (vuosille 2014–2015 40 000 euroa) sekä *Kulttuuripassin jatkohankkeeseen* (vuosille 2014–2017 100 000 euroa).

Opetus- ja kulttuuriministeriön tuen lisäksi Kulttuuria kaikille -palvelu on rahoittanut toimintaansa muilla hankeavustuksilla, maksullisilla asiantuntijapalveluilla sekä

palkkioilla. Kulttuuria kaikille -palvelulla oli vuonna 2014 käytössä 8690 euroa muita hankeavustuksia mm. Euroopan Unionin Elinikäisen oppiminen -ohjelman aikuiskoulutuksen Grundtvig-ohjelman rahoittamaan oppimiskumppanuuteen hankkeessa ”Culture - Inclusion – Participation” (2012–2014) 4190 euroa sekä seminaarin *Kenen teatteri? Saavutettavuus taiteellisena strategiana* -seminaarin järjestämiseen Svenska kulturfondenilta 3500 euroa sekä Eugène, Elisabeth och Birgit Nygrénin säätiöltä 1000 euroa.

Vuonna 2014 palvelulle maksettiin 7365,60 euroa palkkioita, matkakuluja ja työkorvauksia.

3. Järjestetyt tilaisuudet

Kulttuuria kaikille -palvelu järjesti vuoden 2014 aikana yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa viisi seminaaria, joiden aiheena oli teatterien saavutettavuus, yhdenvertaisuus residenssikentällä, HLBTI-kysymykset taiteen kentällä, kielellinen moninaisuus arkistoissa sekä kuvailutulkkaukset. Tämän lisäksi Kulttuuria kaikille -palvelu on vuoden 2014 aikana järjestänyt 15 keskustelutilaisuuksia ja muita tapahtumia, joiden tavoitteina on ollut tehdä näkyviksi erilaisia haasteita kulttuurikentällä mm. muunkielisten kirjailijoiden asema sekä heikossa taloustilanteessa elävien mahdollisuuksia osallistua kulttuurin.

3.1 Seminaarit

Kulttuuria kaikille -palvelu järjesti 14.2. kaksikielisen *Kenen teatteri? Saavutettavuus taiteellisena strategiana / Vems teater? Tillgänglighet som en konstnärlig strategi* -seminaarin Kulttuuriareena Gloriassa yhdessä ruotsinkielisen teattereiden saavutettavuusverkoston (DuvTeatern, Kulttuuria kaikille, SAMS, Klockriketeatern, LUST, Arcada, Teater Virus, DUV Vingen ja Svenska Teaternin yleisötyö) ja Helsingin kulttuurikeskuksen kanssa. Tilaisuus oli suunnattu teattereiden taiteelliselle ja muulle henkilökunnalle, opiskelijoille, teatteritoiminnan rahoittajille sekä kaikille teatterialasta kiinnostuneille. Seminaarissa oli suomalaisen viittomakielen sekä suomi-ruotsi-suomitulkkaus.

Kulttuuria kaikille -palvelu järjesti 10.3. yhdessä British Councilin kanssa *Equality in Artist Residencies / Taiteilijaresidenssit ja yhdenvertaisuus* -iltapäiväseminaarin Helsingin taidemuseo Tennispalatsissa. Seminaaria tukivat myös Pro Artibus -säätiö, HIAP – Helsinki International Artist Programme, Helsingin taidemuseo, Taiteen edistämiskeskus, Kulttuuriyhdistys Suomen EUCREA ry, Goethe-Institut Finland, Koneen Säätiö sekä Suomen Taiteilijaseuran Ateljeesäätiö. Tilaisuus oli suunnattu residenssitoiminnan järjestäjille, rahoittajille ja käyttäjille sekä kaikille asiasta

kiinnostuneille. Seminaarissa oli kirjoitustulkkaukset sekä tulkkaus suomalaiselle viittomakielelle.

Taiteen edistämiskeskus järjesti yhteistyössä Seta ry:n ja Kulttuurikaikille -palvelun kanssa 27.6. iltapäiväseminaarin *Taike Pride – Yhdenvertaisuus taiteen kentällä HLBTIQ-näkökulmasta* Taiteen edistämiskeskuksessa, Helsingissä. Seminaarissa keskusteltiin seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjen asemasta taide- ja kulttuurikentällä kokijoina ja tekijöinä. Tilaisuus oli suunnattu taide- ja kulttuurikentällä vaikuttaville tahoille sekä Helsinki Pride -viikon yleisölle.

Taike Pride. Kuvassa Yhdenvertaisen kulttuurin puolesta ry:n puheenjohtaja Tarja Halonen, Seta ry:n varapuheenjohtaja Katriina Rosavaara sekä Seta ry:n pääsihteeri Aija Salo. Kuva: Rita Paqvalén

Kaksikielisessä *Arkistojen hiljaisuudet – Kielivähemmistöt arkistoissa / Arkivens tystnader – Språkminoriteter i arkiven* -seminaarissa 6.11. kysyttiin millaisia kielivähemmistöjä koskevia aineistoja on suomalaisissa arkistoissa sekä miten aineistokartunnan vinoutumia voitaisiin korjata. Seminaarin järjestivät Svenska litteratursällskapet i Finland, Kulttuurikaikille -palvelu, Suomen Akatemian Kansallista menneisyyttä rakentamassa ja tulkitsemassa -tutkimushanke, Turun yliopisto, Helinä Rautavaaran museo sekä Suomalaisen Kirjallisuuden Seura. Seminaarissa oli suomalaisen viittomakielen sekä suomi-ruotsi-suomi-tulkkaus.

Näkövammaisten Kulttuuripalvelu ry, Kulttuuria kaikille -palvelu ja Tampereen Seudun Näkövammaiset ry järjestivät Kuvailutulkkausseminaarin 1.12. Tanssiteatteri MD:n Hällä -näyttämöllä, Tampereella. Seminaari oli suunnattu kulttuurialan toimijoille, vammaisjärjestöjen edustajille ja kaikille kiinnostuneille. Kuvailutulkkauspalvelua tarkasteltiin niin tuottajan kuin käyttäjänkin näkökulmasta.

Seminaariohjelmat ovat liitteinä 3 a–e.

3.2 Keskustelutilaisuudet ja muut tapahtumat

Kulttuuria kaikille -palvelu jatkoi yhteistyötä mm. Sivuväli -hankkeen, Lukukeskuksen, Caisan, FILIn ja Taiteen edistämiskeskuksen kanssa *Suomessa asuvien muunkielisten kirjailijoiden työskentelymahdollisuuksien parantamiseksi*. Palvelu järjesti yhteistyössä eri toimijoiden kanssa kaksi kuulemistilaisuutta kirjallisuuskritiikki- ja kääntäjäkentälle (Caisa 19.3. sekä 20.3.), yhden kirjallisuuskeskustelun Lukuviikon yhteydessä (Stoa 12.4.) sekä kaksi keskustelutilaisuutta Frankfurtin (11.10.) ja Helsingin kirjamesseilla (25.10.). Kaikille avoimien keskustelutilaisuuksien tavoitteena oli tehdä näkyviksi niitä kansallisia ja kielellisiä rajanvetoja, jotka hallitsevat kirjallisuuskenttää ja jotka estävät pääsyn suomalaiselle kirjallisuuskentälle muilta kuin suomeksi ja ruotsiksi kirjoittavilta kirjailijoilta. Tilaisuuksissa käytiin keskusteluita siitä, miten muunkielisten kirjailijoiden asemaa voidaan parantaa. Keskusteluiden pohjalta on koottu kirjallisuuskentälle toimenpide-ehdotuksia, jotka julkaistaan keväällä 2015.

Kulttuuripassin pilotointihankkeessa järjestettiin syksyllä kaksi suurta suunnittelutyöpajaa (2.10.2014 ja 5.11.2014), joissa suunniteltiin yhdessä sosiaali- ja kulttuurialan valtakunnallisten ja espoolaisten asiantuntijoiden kanssa hankkeessa pilotoitavaa mallia. Ensimmäisessä työpajassa visioitiin ja nostettiin esiin asioita, joita tulisi ottaa huomioon hankkeessa kokeiltavan mallin ratkaisuisissa. Toisessa työpajassa jatkettiin työskentelyä 1. työpajan aineiston ja kysymysten pohjalta, ja pyrittiin ratkaisemaan tarkemmin kokeiltavan mallin käytännön ratkaisuja. Työpajojen lisäksi Kulttuuripassin pilotointihankkeessa järjestettiin hankkeen espoolaisille kumppaneille 9.12. tilaisuus, jossa muun muassa viimeisteltiin hankkeessa pilotoitavaa mallia.

Kulttuuria kaikille -palvelu oli mukana järjestämässä lastenkulttuuritapahtumaa *Upp i det blå – En sinnefest för alla barn*, jossa oli erityisesti huomioitu saavutettavuutta eri aistien kautta. Juhla järjestettiin Annantalossa 12.4. Kulttuuria kaikille -palvelu konsultoi Annantaloa ja tapahtuman koordinaattoria saavutettavuudesta tiedottamiseen sekä Annantalon tilojen esteettömyysratkaisuihin liittyen.

Katseen takana -näyttelyn avajaiset ja keskustelutilaisuus pidettiin 17.4. Kulttuuria kaikille -palvelun toimistolla. Tilaisuudessa näyttelyn taiteilijat Maarit Hedman ja Leena

Louhivaara kertoivat Katseen takana -projektistaan. Näyttely oli esillä toimiston neuvotteluhuoneessa marraskuun alkuun saakka.

Kulttuuria kaikille -palvelu osallistui myös Pietarsaaren *Jeppis Pride* -festivaalin seminaariin 25.7. (Campus Allegro) järjestämällä keskustelun seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjen oikeudesta kulttuurin. Paneelikeskusteluun oli kutsuttu keskeisiä kulttuurivaikuttajia ja -toimijoita Pietarsaaresta ja Pohjanmaalta. Paneelikeskustelu pohjautui kesäkuussa julkaistuu raporttiin *"Hurjan paljon enemmän queer!" – Seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjen toiveita ja kokemuksia taide- ja kulttuuritarjonnasta.*

Kulttuuria kaikille -palvelu järjesti yhteistyössä Kulttuurikeskus Caisan, Catalysti ry:n, Taiteen edistämiskeskuksen sekä Sivuväli -hankkeen kanssa kaksi *Hard money* -työpajaa (14.8. ja 18.9.), joiden tavoitteena oli avata suomalaista taiteen apurahakenttää transkulttuurisille taiteilijoille sekä tukea heitä apurahanhakuprosessissa.

Palvelu jatkoi yhteistyötä ruotsinkielisten teattereiden saavutettavuusverkoston kanssa ja järjesti verkoston kanssa keskustelutilaisuuden suomenruotsalaisten teatteripäivien yhteyteen 18.11. Unga Teaternissa, Espoossa. Paneelikeskustelun *Vem spelar vi för, vem spelar vi inte för? Spelar det någon roll så länge biljetterna säljer?* aiheena oli normikriittinen teatterityöskentely ja aihetta alusti Carolina Frände. Frände on Tukholman kaupunginteatterin Skärholmenin osaston taiteellinen johtaja.

Palvelu järjesti yhteistyössä Another Roadmap for Art Education -tutkimusryhmän ja Aalto yliopiston CuMMA -koulutusohjelman kanssa *Whose education?* -keskustelutilaisuuden 19.11. jossa vieraana oli Taideyliopiston rehtori Tiina Rosenberg. Tilaisuudessa keskusteltiin taidekasvatuksen tämänhetkisestä tilanteesta ja miten uuden Taideyliopiston muutosprosessi vaikuttaa yhdenvertaisuuskysymyksiin.

4. Asiantuntijatoiminta

Kulttuuria kaikille -palvelu on kulttuuritoimijoiden käytettävissä taiteen ja kulttuurin saavutettavuuteen ja moninaisuuteen liittyvissä kysymyksissä. Palvelu osallistuu kehittämistyöhön erilaisissa hankkeissa ja tukee kulttuurihallintoa alansa kysymyksissä.

Palvelu jakaa tietoa hyvistä käytännöistä, tietomateriaaleista, kontakteista, yhteistyötahoista ja kouluttajista. Lisäksi palvelu neuvoo kartoitusten ja suunnitelmien tekemisessä, rahoitusmahdollisuuksissa ja opinnäytetöihin liittyvistä kysymyksistä. Kysymyksiä palvelulle tulee kulttuuripalvelujen tuottajilta, oppilaitoksilta, eri alojen opiskelijoilta, kansalaisjärjestöistä ja kuntien sekä valtion hallinnolta, myös yrityksistä sekä toimittajilta. Osa kysymyksistä tulee kansainvälisiltä toimijoilta.

4.1 Konsultointi

Toiminnan laajantuessa myös yhteistyö- ja konsultointipyyynnöt ovat lisääntyneet. Konsultaatiopyynnöt ovat muun muassa koskeneet verkkosivujen ja viestinnän saavutettavuutta, erilaisten yleisöjen tavoittamisesta, apurahojen hakemisesta, aineellisen ja aineettoman kulttuuriperintöön liittyviä kysymyksiä sekä savutettavuuteen yleensä liittyviä kysymyksiä.

Vuonna 2014 Kulttuuria kaikille -palvelu konsultoi saavutettavuus- ja moninaisuuskysymyksissä mm. kulttuurikeskuksia (esim. Kaapelitalo, Gloria, Annantalo, Stoa ja Caisa), tanssi- ja teatteritoimijoita (esim. Hurjaruuth, Zodiak ja DuvTeatern), museoita (esim. Suomen Lelumuseo, Hyvinkään taidemuseo, Ortodoksinen kirkkomuseo, Helsingin taidemuseo ja Ateneumin taidemuseo), kunnan kulttuuritoimijat (esim. Pori ja Pietarsaari), valtiollisia toimijoita (Taiteen edistämiskeskus, Museovirasto ja opetus- ja kulttuuriministeriö), rahoittajia (Koneen Säätiö ja Svenska Kulturfonden), kolmannen sektorin ja muita alan toimijoita (Svenska hörsel förbundet rf, SAMS, Saaren kartano ja Suomen UNICEF) sekä yksittäisiä taiteilijoita.

4.2 Työryhmät ja yhteistyöverkostot

Kulttuuria kaikille -palvelun henkilökunta tekee aktiivisesti yhteistyötä erilaisten sidosryhmien kanssa ja on jäsenenä monissa työryhmissä, verkostoissa ja neuvostoissa. Tämä lisäksi palvelun henkilökunta on osallistunut kahteen palkintoraatiin.

Rita Paqvalén toimi varsinaisena jäsenenä ja Ahmed Al-Nawas varajäsenenä Selkokeskuksen neuvottelukunnassa. Sari Salovaara on Selkokeskuksen selkoasiantuntijoiden verkoston jäsen. Näkövammaisten kulttuuripalvelun kuvailutulkkaustoimikunnan jäsenenä toimi Aura Linnapuomi ja varajäsenenä Sari Salovaara. Aura Linnapuomi toimi Näkövammaisten kulttuuripalvelun kulttuurin kuluttaja -toimikunnan asiantuntijajäsenenä. Aura Linnapuomi toimi jäsenenä Helsingin kulttuurikeskuksen ja Helsingin sosiaali- ja terveystieteiden Kulttuurikaveri-hankkeen ohjausryhmässä. Ahmed Al-Nawas oli jäsenenä Pakolaisavun monikulttuurisuus- ja naapuristokonfliktien sovittelu -hankkeen ohjausryhmässä. Ahmed Al-Nawas ja Sari Salovaara olivat myös osana opetus- ja kulttuuriministeriön asettamassa taiteen ja kulttuurin saavutettavuus -työryhmässä.

Petr Potchinchchikov / Ahmed Al-Nawas toimi varsinaisena jäsenenä Turun ammattikorkeakoulun Taideakatemia *Kohtaamisia* -hankkeen ohjausryhmässä ja Rita Paqvalén oli varajäsenä. Rita Paqvalén oli varsinainen jäsen ja Petr Potchinchchikov / Ahmed Al-Nawas varajäsen Humanistisen ammattikorkeakoulun *Vetovoimaa kulttuurikeskuksiin* -hankkeen ohjausryhmässä.

Kulttuuria kaikille -palvelu ylläpitää moninaisuustyöryhmää toimintansa tueksi. Työryhmään kuuluu edustajia mm. Lukukeskuksesta, opetus- ja kulttuuriministeriöstä, Taiteen edistämiskeskuksesta, Cuporesta, Helsingin kulttuurikeskuksesta (Stoa ja Caisa) ja Helinä Rautavaaran museosta. Kulttuuria kaikille -palvelun, Lukukeskus ry:n, Kulttuurikeskus Caisan sekä siirtolaistaustaisten kirjailijoiden Sivuväli -hankkeen yhteistyö muunkielisten kirjailijoiden tukemiseksi jatkoi vuonna 2014. Kulttuuria kaikille -palvelu aloitti myös yhteistyön HeSetan ja Espoon kaupunginkirjaston kanssa HLBTI-kysymysten edistämiseksi kirjastokentällä.

Rita Paqvalén ja Aura Linnapuomi osallistuivat 2014 ruotsinkieliseen saavutettavan teatterin verkoston (Nätverket för tillgänglighet på teatern) toimintaan. Palvelu oli mukana myös ruotsinkielisessä saavutettavan ja moninaisen lastenkulttuurin työryhmässä, joka järjestää kerran vuodessa esteetöntä ja moniaistista lastenkulttuuritapahtumaa kaikille lapsille. Kulttuuria kaikille -palvelu kuuluu myös Suomen Design for all -verkostoon sekä Terveysta kulttuurista -verkostoon.

Rita Paqvalén toimi opetus- ja kulttuuriministeriön jakaman Suomi-palkinto-raadin jäsenenä. Palkinto jaettiin 4.12. yhdeksälle taiteilijalle. Sari Salovaara osallistui Kulttuuria kaikille -palvelun edustajana raatiin, joka valitsi vuoden 2014 Vimma-palkinnon saajan. Vimma-palkinto on 5000 euron suuruinen Kynnys ry:n ja Vammaisten Koulutuksen ja Työllisyyden Tuki ry:n palkinto yksilölle tai ryhmälle, taiteelliselle toiminnalle tai taidetapahtumalle, jossa vammaisuus ja toimintarajoitteisuus on tuotu yhteiskunnalliseen tietoisuuteen ja keskusteluun tavalla, joka on herättänyt laadullaan positiivista huomiota.

4.3 Saavutettavuuskartoitukset sekä konsulttiselvitykset

Kulttuuria kaikille -palvelulta tilatuissa saavutettavuuskartoituksissa tarkastellaan kulttuurikohteen toimivuutta kaikkien kävijöiden/asiakkaiden (mahdollisesti myös henkilökunnan) kannalta. Erityisesti tarkistetaan toimintarajoitteisten ihmisten osallistumismahdollisuuksia, mutta myös moninaisuuden huomioiminen kulttuuripalvelujen yhdenvertaisuuden edistämässä on osa kartoitusta. Kartoituksen tilaajalle luovutettavassa raportissa tehdään kehittämissuhteita koskien strategista suunnittelua, viestintää, palveluja ja rakennettua ympäristöä.

Vuonna 2014 kartoitettiin yhteistyössä Kynnys ry:n arkkitehtien kanssa Lasten ja nuorten kulttuurikeskus Annantalo. Kulttuuria kaikille -palvelu vastasi arvioinnista strategisen työskentelyn, viestinnän ja palvelujen saavutettavuuden osalta. Kolmen toimijan välisenä pilottikokeiluna vuonna 2014 toteutettiin Porin kaupunginkirjaston saavutettavuuskartoitus. Kokeilussa Kynnys ry teki kohteessa rakennetun ympäristön arvioinnin ja Kulttuuria kaikille -palvelu tuki esteettömyyskartoituksia tehnyttä Avaavaa kirjaston strategisen työn, palvelujen ja viestinnän arvioimisessa. Pilotti oli osa

Kulttuuria kaikille -palvelun pyrkimystä siirtää osaamistaan kentällä toimiville esteettömyyskartoittajille.

Saavutettavuuskartoitusten lisäksi Kulttuuria kaikille -palvelu kirjoitti Helsingin kaupungin taidemuseon tilauksesta lausunnon Kluuvin gallerian saavutettavuudesta ja esteettömyydestä. Kulttuuria kaikille -palvelu toteutti myös Kansallisgallerialle arvioinnin Kaikkien taidemuseo -strategiatyöskentelyn onnistumisesta vuosina 2009–2013 sekä jatkotoimenpiteitä saavutettavuuden edistämiseen ja moninaisuuden huomioimiseen.

4.4 Kouluttaminen, esitelmät ja puheenvuorot

Kulttuuria kaikille -palvelun henkilökunta on osallistunut luennoitsijoina, paneelikeskustelijoina tai työpajavetäjinä yli 50 muiden toimijoiden järjestämään sekä palvelun itse tai yhteistyössä muiden kanssa tarjoamaan tilaisuuteen tai koulutukseen.

Palvelun henkilökunta on mm. kouluttanut ja luennoinut kulttuuriperinnön määrittelemisen haasteista, viittomakielisestä viestinnästä, osallistumisen taloudellisista mahdollisuuksista, kirjallisuuskentän kielellisistä ja kansallisista rajoista, normikriittisyydestä järjestökentällä, normikriittisestä museosta, kulttuuripalveluiden yhdenvertaisuudesta, moninaisuuden huomioimisesta kulttuuritaloissa, teatterikentän saavutettavuudesta, saavutettavuudesta strategiatyöskentelyssä, käyttäjäläheisyydestä sekä työkoirista kulttuuritilaisuuksissa. Lista henkilökunnan pitämistä koulutuksista, esitelmistä ja puheenvuoroista löytyy liitteestä 2.

5. Hankkeet

5.1 Kulttuuripassin pilotointi- ja jatkohanke

Kulttuuripassin pilotointihanke käynnistyi 1.9.2014. ja *Kulttuuripassin jatkohanke* 1.12.2014. Hankkeet ovat Kulttuuria kaikille -palvelun koordinoimia kehittämishankkeita. Niitä rahoittavat opetus- ja kulttuuriministeriö ja Kulttuuria kaikille -palvelu. Pilotointihankkeen aikaväli on 9/2014–12/2015 ja jatkohankkeen 12/2014–12/2017. Pilotointihankkeen ohjausryhmään kutsuttiin laaja edustus sosiaali- ja kulttuurialan organisaatioista sekä kulttuuripolitiikan ja köyhyyden asiantuntijoita. Hankkeiden tavoitteena on parantaa taloudellisesti tiukassa tilanteessa olevien henkilöiden mahdollisuuksia nauttia taiteesta ja kulttuurista Suomessa. Tavoitteena on käynnistää asteittain koko Suomeen pysyvä toimintatapa, jonka avulla taloudellisesti tiukassa tilanteessa olevat henkilöt voivat hankkia maksuttomia tai huomattavan matalan hintaisia pääsylippuja kulttuuripalveluihin. Lisäksi hankkeissa suunnitellaan ja kokeillaan muita keinoja tukea hankkeen kohderyhmän kulttuuripalvelujen käyttöä.

Syksyllä 2014 pilotointihankkeessa suunniteltiin yhdessä sosiaali- ja kulttuurialan valtakunnallisten ja espoolaisten asiantuntijoiden kanssa hankkeessa vuoden 2015 aikana pilotoitavaa mallia. Pilotointialueeksi valikoitui pääkaupunkiseudun eri kuntien kanssa käytyjen keskusteluiden jälkeen Espoo. Pilotointikumppaneiksi tulivat Tapiola Sinfonietta, Espoon kulttuurikaveritoiminta (Espoon kaupungin kulttuurin tulosityksikkö), Espoon aikuisten sosiaalityö, April Jazz, Gallen-Kallelan museo, Tanssiteatteri Glims ja Gloms, Työttömien ja velkaisten tuki ry, Sellosali, Espoon kaupunginteatteri, Espoon Klubitalo, Espoon musiikkifestivaalit (VocalEspoo ja PianoEspoo), Unga Teatern ja Espoon työvoiman palvelukeskus.

5.2 Kulttuuria kaikille -palvelun vaikuttavuuden mittarit

Palvelu toteutti myös hankkeen *Kulttuuria kaikille -palvelun vaikuttavuuden mittarit*. Hankkeen tavoite oli kehittää Kulttuuria kaikille -palvelulle mittareita, joiden avulla jatkossa voi arvioida ja kehittää Kulttuuria kaikille -palvelun toimintaa, vaikuttavuutta ja tunnettuutta. Tarkoitus oli myös selvittää, kuinka palvelu voisi paremmin palvella kohderyhmäänsä eli taide- ja kulttuurialan toimijoita. Hankkeen avulla oli myös tarkoitus vahvistaa palvelun valtakunnallista ulottuvuutta ja hankkia tietoa siitä minkälaisia kehittämiskohteita ja tarpeita eri alueilla on. Hanke koostui kahdesta osasta: henkilökunnan omasta koulutuspäivästä sekä neljästä työpajasta, joita pidettiin kulttuuritoimijoille ympäri Suomen. Lisäksi työpajojen jälkeen Kulttuuria kaikille -palvelu analysoi hankkeen tuloksia ja jatkoi mittareiden kehittämistä omalle toiminnalleen. Hanketta toteutettiin koko vuoden 2014 ajan.

6. Julkaisut ja artikkelit

Kulttuuria kaikille -palvelun omat julkaisut sekä henkilökunnan kirjoittamat artikkelit muiden julkaisuissa ovat tärkeä tapa tuoda valtakunnallista näkyvyyttä saavuttavuuteen ja moninaisuuteen liittyville sekä palvelun kannalta ajankohtaisille kysymyksille. Oppaiden, tarkistuslistojen ja muiden ohjemateriaalien julkaisemisella vahvistetaan myös saavutettavuuteen ja moninaisuuteen liittyvän tiedon saatavuutta valtakunnallisesti.

Vuonna 2014 palvelu on julkaissut kolme uutta julkaisua sekä yhden uudistetun painoksen omassa julkaisusarjassaan sekä neljä muuta verkkojulkaisua. Tämän lisäksi palvelun henkilökunta on kirjoittanut 10 artikkelia aikakauslehtiin ja muihin julkaisuihin. Kaikki palvelun vuoden 2014 julkaisut löytyvät liitteestä 1.

6.1 Kulttuuria kaikille -palvelun julkaisusarja

Kulttuuria kaikille -palvelun julkaisuja -sarjassa (ISSN 2341-913X) ilmestyi vuonna 2014 kolme uutta julkaisua ja yksi uudistettu painos aiemmin julkaistusta oppaasta.

Sini Kaartisen sekä Aura Linnapuomin festivaaleille tarkoitettu opas *Tapahtumia kaikille! Opas saavutettavan kulttuurifestivaalin järjestämiseen* julkaistiin verkossa kesäkuussa. Kesäkuussa julkaistiin verkkojulkaisuna myös Emmi Lahtisen ja Rita Paqvalénin yhdessä kirjoittama raportti "*Hurjan paljon enemmän queer!*" – *Seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjen toiveita ja kokemuksia taide- ja kulttuuritarjonnasta*, joka perustuu kahteen kyselytutkimukseen, jotka tuotettiin kesällä 2012. Tämän lisäksi palvelu julkaisi joulukuussa Outi Salonlahden ja Sari Salovaaran kirjoittaman raportin *Kaikkien taidemuseo? Raportti Kaikkien taidemuseo -strategian toteutumisesta Valtion taidemuseossa 2009–2013*. Raportti tehtiin tilaustyönä Kansallisgallerialle ja se on tarkoitettu hyödyksi koko museokentälle

Vuonna 2013 julkaistusta oppaasta *Teatteria kaikille! Opas teattereille saavutettavaan toimintaan* julkaistiin alkuvuodesta uudistettu painos verkossa ja painettuna kirjana (painosmäärä 200 kpl).

6.2 Kulttuuria kaikille -palvelun muut julkaisut

Kulttuuria kaikille -palvelu tuottaa, tilaa muilta ja julkaisee omilla verkkosivuillaan vuosittain myös materiaalia, joka ei kuulu julkaisusarjaan. Näitä aineistoja ovat esimerkiksi artikkelit ja tarkistuslistat.

Outi Salonlahti haastatteli kuvailutulkatun baletin Prinsessa Ruususen tekijöitä ja kokijoita, ja kirjoitti aiheesta artikkelin ”Voi, kun te näkevät voisitte käyttää kuvailutulkkausta!” Prinsessa Ruusunen kuvailutulkattiin Kansallisbaletissa.” Kulttuuri kaikille -palvelu tilasi myös kirjastokonsultti Päivi Jokitalolta artikkelin siitä miten HLBTI-vähemmistöjä voidaan huomioida kulttuuripalveluissa. Artikkelin ”Näkymättömästä näkyväksi: palveleeko kirjasto HLBTI-asiakkaita?” julkaistiin joulukuussa.

Lisäksi Kulttuuria kaikille -palvelu julkaisi festivaalioppaan tarkistuslistan erikseen suomeksi ja käännähti ja julkaisi sen myös ruotsiksi.

6.3 Artikkelit muiden julkaisuissa

Kulttuuria kaikille -palvelun henkilökunta osallistuu myös aktiivisesti yhteiskunnalliseen keskusteluun kirjoittamalla artikkeleita ajankohtaisista kysymyksistä aikakauslehtiin sekä taide- ja kulttuurialan julkaisuihin.

Vuoden 2014 aikana Kulttuuria kaikille -palvelun henkilökunta on kirjoittanut 10 artikkelia, kolumnia tai kirjan lukua mm. taloudellisesta saavutettavuudesta, selkokielisestä (kauno)kirjallisuudesta, HLBTI-kysymyksistä kirjastossa, kirjallisuuskentän monikielisydestä, normikriittisyydestä teatterikentällä, yleisötyön roolista saavutettavuuden edistämässä, yhdenvertaisista harrastusmahdollisuuksista taidealalla sekä festivaalien esteettömyydestä.

7. Viestintä

Keskeinen Kulttuuria kaikille -palvelun väline tiedon välittämisessä on verkkosivusto, www.kulttuuriakaikille.fi, sekä sähköpostilista, jolle voi rekisteröityä jäseneksi sivuston kautta. Sähköpostilistan jäsenet voivat lähettää listalle tiedotteita, kysymyksiä ja kutsuja. Lisäksi palvelu hyödyntää viestinnässään sosiaalista mediaa: Facebookia ja YouTubea.

7.1 Kulttuuria kaikille -verkkosivusto

Verkkosivustolle saatiin vuoden aikana uutta materiaalia ja sivuston tekstejä päivitettiin. Symboleja viestintään -osio ruotsinnettiin keväällä 2014. Syksyllä saatiin lupa laittaa Turku 2011 -säätien tuottama kuvailutulkkaussymboli verkkosivuston symbolipankkiin. Verkkosivujen Mitä on moninaisuus? -teksti päivitettiin. Verkkosivujen Palveluita tarjolla -osion nimeksi muutettiin Tietoa meistä ja osion sisältöä päivitettiin. Verkkosivuilla olevaa Mitä on saavutettavuus? -tekstiä päivitettiin niin, että saavutettavuuden osa-alueet vastaavat OKM:n Taiteen ja kulttuurin saavutettavuus -työryhmän loppuraportin osa-aluejakoa. Uuden jaottelun osa-alueet ovat asenteet, viestinnän saavutettavuus, sosiaalinen saavutettavuus, hinnoittelun saavutettavuus, rakennetun ympäristön saavutettavuus, saavutettavuus eri aistien avulla, ymmärtämisen tukeminen sekä päätöksenteko ja strateginen työ. Verkkosivuille lisättiin myös toimiston saavutettavuustiedot.

Kulttuuria kaikille -palvelu jatkoi blogikirjoitusten julkaisemista taiteen ja kulttuurin saavutettavuuteen ja moninaisuuteen liittyen. Harjoittelija Kira Enberg vastasi keväällä blogiin kirjoittamisesta. Blogiin ei ostettu vuonna 2014 kirjoituksia palvelun ulkopuolisilta henkilöiltä. Yhteensä blogikirjoituksia julkaistiin 11, yhdeksän tekstiä suomeksi ja kaksi englanniksi.

7.2 Sähköpostilista

Kulttuuria kaikille -palvelun sähköpostilistalla oli vuoden lopulla 373 jäsentä. Listalla uutisoidaan ajankohtaisista kulttuurin saavutettavuuteen liittyvistä asioista. Listalla oli vuoden aikana liikennettä yhteensä 133 viestin verran.

Kulttuuria kaikille -palvelun työntekijät lähettivät yhteensä 99 tiedotetta, kysymystä tai kommenttia listalle vuoden aikana. Suurin osa henkilökunnan lähettämistä viesteistä oli uutiskirjeitä, johon oli koottuna 2-4 tiedotetta samaan viestiin. Muut listan jäsenet lähettivät yhteensä 34 tiedotetta, kysymystä tai kommenttia listalle vuoden aikana. Suurin osa listan jäsenistä on suomalaisia, osa on muista Pohjoismaista sekä muualta Euroopasta.

7.3 Sosiaalinen media

Vuoden 2014 lopulla Kulttuuria kaikille -palvelun Facebook-sivulla oli 850 tykkääjää, ja seuraajien määrä kasvaa tasaisesti. Sivulle linkitettiin lähes joka arkipäivä useita uutisia ja muuta tietoa.

Kulttuuria kaikille -palvelun suomalaisella viittomakielellä, suomenruotsalaisella viittomakielellä ja kansainvälisillä viittomilla tuotetut videot ovat katseltavissa YouTubessa.

7.4 Verkkosivujen kävijätilastot

Vuoden 2014 aikana Kulttuuria kaikille -palvelun verkkosivuilla oli yhteensä 64777 sivun katselua, käyttäjiä 22922 ja istuntoja 28930. Sivun katseluiden määrä putosi hieman vuodesta 2013, sen sijaan istunto- ja käyttäjämäärät kasvoivat jonkin verran. Käynnillä katsellaan keskimäärin 2,24 sivua ja istunto kestää keskimäärin 1 min 38 s. Istuntoja on keskimäärin päivässä 79 ja sivun katseluita 177 päivässä. Blogin kaikkia tekstejä oli vuoden aikana luettu yhteensä noin 3090 kertaa.

Sivuille on löydetty pääasiassa Google-haun ja Facebookin kautta sekä tulemalla suoraan verkkosivuille (esimerkiksi kirjoittamalla www.kulttuuriakaikille.fi osoitekenttään). Viisi katselluinta sivua ovat etusivu, Saavutettavuus, Tietoa meistä, Ajankohtaista sekä Moninaisuus.

Noin 80 % sivuston käynneistä on peräisin Suomesta. Ylivoimaisesti suurin osa kävijöistä on selannut sivuja suomenkielisellä selaimella. Noin 56 % Suomesta peräisin olevista istunnoista on Helsingistä. Suuret kaupungit Turku, Tampere, Espoo, Jyväskylä, Oulu, Vantaa, Pori, Vaasa ja Joensuu ovat niiden kymmenen kaupungin joukossa, joista verkkosivuilla on käyty eniten.

Verkkosivuilla oli muutamia kävijäpiikkejä, jolloin istuntoja oli yli 200 päivässä. Kävijäpiikkeihin vaikuttivat Kulttuuripassin pilotointihankkeesta lähetetty tiedote ja myöhemmin STT:n tekemä uutinen aiheesta, *Tapahtumia kaikille!* -oppaan julkistaminen, Rita Paqvalénin blogikirjoitus ”Tänään kirjoitettiin historiaa!”, sekä tapahtumien tarkistuslistan julkaiseminen suomeksi ja ruotsiksi.

7.5 Medianäkyvyys

Kulttuuria kaikille -palvelu seuraa varsinkin verkossa julkaistuja artikkeleita ja uutisia, joissa palvelu mainitaan, vaikkakin mediaosumien seuranta on satunnaista.

Vuonna 2014 palvelun Kulttuuripassin pilotointihanke ylitti uutiskynnyksen ja sai suuren näkyvyyden valtakunnallisesti. Hankkeen tiedote julkaistiin useissa medioissa ja STT:n toimittaja haastatteli hankkeen johtajaa Aura Linnapuomia syyskuussa. Haastattelun pohjalta tehdyn uutisen (22.9.) julkaisi ainakin 14 alueellista verkkosanomalehteä ja MTV 3. Linnapuomia haastateltiin hankkeeseen liittyen mm. *Classic Radioon* 20.10. sekä *Kuntalehteen* 12/2014. Hankkeesta on kirjoitettu mm. *Tvytter*-lehteen 4/2014 sekä *TAKU*-lehteen 2/2014.

Kulttuuria kaikille -palvelun toimintaa muunkielisten kirjailijoiden työskentelymahdollisuuksien edistämiseksi nostettiin esille mm. Suomen kirjallisuuden seuran *Vähäisiä lisiä* -blogissa (21.3.), *Helsingin Sanomien* artikkelissa 12.4. ja *Helsingin Sanomien* mielipidekirjoituksessa 22.10. Rita Paqvalénia ja Petr Potchinchchikovia haastateltiin myös aiheesta *Ny tid* -lehteen 31.3. ja Rita Paqvalénia Radio Vegan Kulturtimmen -ohjelmaan.

Kulttuuria kaikille -palvelun muusta toiminnasta on kirjoitettu mm. *Löytkiön kirjasto* -blogissa 31.7. ja *Kirjasto* -lehdessä 5/2014 (Kulttuuria kaikille -palvelun järjestämästä seminaarista *Oikeus kulttuuriin!*), *Hufvudstadsbladet* -lehteen 18.2. (*Kenen teatteri?* -seminaarista) sekä *Finlandssvenska synskadade* -lehteen 8/2014.

Tämän lisäksi palvelun työntekijöitä on haastateltu mm. *Valoa Helsinkiin* -radio-ohjelmaan 13.2. (Outi Salonlahti), *LehtiVihreä*-lehteen (Outi Salonlahti), *Lähellä*-lehteen 2/2014 (Outi Salonlahti), *Avain*-lehteen 4/2014 (Outi Salonlahti) ja 7/2014 (Aura Linnapuomi), *Kyvyt käyttöön* -julkaisuun (Sari Salovaara) sekä Metropolian kulttuurituotannon opiskelijoiden tekemään videoon (Outi Salonlahti).

8. Kansainvälinen toiminta

Kulttuuria kaikille -palvelu osallistuu kansainvälisiin verkostoihin ja yhteistyöhankkeisiin, joiden tavoitteena on taiteen ja kulttuurin saavutettavuuden lisääminen. Vuorovaikutus

muualla Pohjoismaissa, Euroopassa sekä Yhdysvalloissa ja Aasiassa toimivien saavutettavuusasiantuntijoiden kanssa on säännöllistä.

8.1 Kansainväliset yhteistyöhankkeet

Kulttuuria kaikille -palvelu osallistui oppimiskumppanuuteen *Culture – Inclusion – Participation* (2012–2014). Hanketta rahoitti aikuiskoulutuksen Grundtvig-ohjelma, joka on osa Euroopan unionin Elinikäisen oppimisen ohjelmaa. Hankkeessa oli mukana viisi osallistujamaata ja kuusi organisaatiota. Hankkeessa keskityttiin sosiaali- ja kulttuurialan yhteistoimintamahdollisuuksiin, kulttuuripalvelujen saavutettavuuden edistämiseen vaikeassa elämäntilanteessa olevien henkilöiden kannalta sekä kulttuuritoimintaan osana sosiaalityötä.

Hankkeen neljäs vierailu järjestettiin Brysselissä 24.–26.2. Vierailun aikana tutustuttiin vierailua emännöivän Article 27 -yhdistyksen toimintaan sekä yhdistyksen erilaisiin yhteistyökumppaneihin. Virallisen ohjelman jälkeen Kulttuuria kaikille -palvelun edustajat tapasi brysseliläisen taidekasvatus- ja yleisötyöverkoston Lason edustajan, Réseau des arts à Bruxelles -yhdistyksen edustajan sekä tutustui lähemmin Article 27:n työskentelyyn Brysselissä ja Walloniassa. Rita Paqvalén kirjoitti artikkelin vierailusta *Ny Tid* -lehteen. www.nytid.fi/2014/04/konst-till-priset-av-ett-brod/

Culture – Inclusion – Participation -hankkeen tapaaminen Brysselissä. Hankkeen jäsenet tutustuvat vastaanottavan organisaation Article 27:n taidepedagogisiin menetelmiin. Kuva: Rita Paqvalén

Hankkeen viides ja viimeinen kokoontuminen oli Italiassa Firenzessä, Livornossa ja Pisassa 4.-6.6. Vierailun aikana Kulttuuria kaikille -palvelu tutustui Toscanan moninaisiin sosiaalialalla toimivien tahojen toimintaan sekä siihen miten kulttuuria hyödynnetään sosiaalityössä.

Hankkeesta kerrotaan tarkemmin palvelun verkkosivuilla osiossa Tietoa meistä - Hankkeet www.kulttuuriakaikille.fi/index.php?k=13358.

8.2 Kansainvälinen yhteistyö

Kulttuuria kaikille -palvelun edustajat vierailivat Euroopan kulttuuripääkaupunki Uumajassa. Kulttuuripääkaupunkivuoden ohjelmaan osallistuttiin ohjaamalla työpaja *Festival Normal* -festivaalilla. Lisäksi luotiin kontakteja kulttuuripääkaupunkivuoden sekä Uumajan kaupungin henkilökuntaan, Ögonblicksteaterniin sekä vammaispoliittisen ja normikriittisen taiteen aktiiveihin.

Palvelu auttoi ruotsalaista taidekasvattajaa, Christina Hillheimia, järjestämään opintokäynnin Suomessa ja löytämään suomalaisia yhteistyötahoja. Erityisesti Hillheimia kiinnosti löytää tahoja, joilla on asiantuntemusta tai kiinnostusta taidetarjonnan luomisesta henkilöille, joilla on autismi.

Palvelu konsultoi ruotsalaista Dogood-yritystä liittyen elokuvien kielensisäisen tekstittämisen edistämisen mahdollisuuksiin Suomessa sekä Ruotsin Kulturrådet-organisaatiota liittyen suomalaisiin asiantuntijoihin, jotka tuntevat digitaalisen tekniikan hyödyntämisen tilannetta kulttuurin saavutettavuuden kehittämisessä Suomessa.

LIITE 1: Kulttuuria kaikille -palvelun julkaisut ja artikkelit

A. Kulttuuria kaikille -palvelun julkaisusarja

Salonlahti, Outi & Salovaara, Sari, 2014. *Kaikkien taidemuseo? Raportti Kaikkien taidemuseo -strategian toteutumisesta Valtion taidemuseossa 2009–2013*. Kulttuuria kaikille -palvelun julkaisu 4/2014. Kulttuuria kaikille -palvelu / Yhdenvertaisen kulttuurin puolesta ry ja Kansallisgalleria.

Lahtinen, Emmi & Paqvalén, Rita 2014. *"Hurjan paljon enemmän queer!" – Seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjen toiveita ja kokemuksia taide- ja kulttuuritarjonnasta*. Kulttuuria kaikille -palvelun julkaisu 3/2014. Kulttuuria kaikille -palvelu / Yhdenvertaisen kulttuurin puolesta ry. 1. painos.

Kaartinen, Sini ja Linnapuomi, Aura 2014. *Tapahtumia kaikille! Opas saavutettavan kulttuurifestivaalin järjestämiseen*. Kulttuuria kaikille -palvelun julkaisu 2/2014. Kulttuuria kaikille -palvelu / Yhdenvertaisen kulttuurin puolesta ry ja Finland Festivals ry. 1. painos.

Linnapuomi, Aura, Paqvalén, Rita, Salovaara, Sari & Turpeinen, Iida 2014. *Teatteria kaikille! Opas teattereille saavutettavaan toimintaan*. Kulttuuria kaikille -palvelun julkaisu 1/2014. Kulttuuria kaikille -palvelu / Yhdenvertaisen kulttuurin puolesta ry ja Suomen Teatterit ry. 2. uudistettu painos.

Julkaisut ovat luettavissa osoitteessa

http://www.kulttuuriakaikille.fi/palveluita_tarjolla_julkaisut_julkaisusarja

B. Kulttuuria kaikille -palvelun muut julkaisut

Checklista gällande tillgängligheten och mångfalden vid evenemang 2014. Servicen Kultur för alla/ För kultur på lika villkor r.f. och Finland Festivals r.f.

Jokitalo, Päivi 2014. "Näkymättömästä näkyväksi: palveleeko kirjasto HLBTI-asiakkaita?" Kulttuuria kaikille -palvelu / Yhdenvertaisen kulttuurin puolesta ry.

Salonlahti, Outi 2014. "Voi, kun te näkevät voisitte käyttää kuvailutulkkausta! Prinsessa Ruusunen kuvailutulkattiin Kansallisbaletissa". Kulttuuria kaikille -palvelu / Yhdenvertaisen kulttuurin puolesta ry.

Tapahtumien saavutettavuuden ja moninaisuuden tarkistuslista 2014. Kulttuuria kaikille -palvelu / Yhdenvertaisen kulttuurin puolesta ry.

Julkaisut ovat luettavissa osoitteessa

http://www.kulttuuriakaikille.fi/palveluita_tarjolla_julkaisut_muut_aineistot

C. Artikkelit muiden julkaisuissa

Linnapuomi, Aura, "Kulttuurielämys on perusoikeus!", *Museo-lehti* 4/2014.

Paqvalén, Rita, "En litterär händelse", *Ny Tid*, 24.11.2014.

<http://www.nytid.fi/2014/11/en-litterar-handelse/>

Paqvalén, Rita, "Bibliotek med queera förtecken", *Ny Tid*, 8.9.2014.

<http://www.nytid.fi/2014/09/bibliotek-med-queera-fortecken/>

Paqvalén, Rita, "Konst till priset av ett bröd", *Ny Tid*, 28.4.2014.

<http://www.nytid.fi/2014/04/konst-till-priset-av-ett-brod/>

Paqvalén, Rita, "Författare utan förled", *Ny Tid*, 7.4.2014.

<http://www.nytid.fi/2014/04/forfattare-utan-forled/>

Paqvalén, Rita, "Publikarbetaren i centrum", *Ny Tid*, 27.1.2014.

<http://www.nytid.fi/2014/01/publikarbetaren-i-centrum/>

Paqvalén, Rita, "Rivien välissä". Kirjassa *Kaikella rakkaudella. Sanoja seksuaalisuudesta ja sukupuoliesta*, toim. Korhonen & Östman, Into, 2014. Kirja ruotsiksi: *Klartext (med all respekt). Ord om sexualitet och kön*, Jasilti, 2014.

Paqvalén, Rita, "Om teatern och viljan till förändring", julkaisussa *Tredje sektorn som integrationsarena*, Fika-hanke 2014.

http://issuu.com/luckanintegration/docs/webb_luckan_f_reningshandbok/0

Salonlahti, Outi ja Salovaara, Sari, "Festivaalielämyksiä esteettömästi – esimerkkinä Ruisrock", julkaisussa *Esteettömyys edellä: näin toteutettiin tapahtuma kaikille*, toim. Kati Karinharju ja Suvi Vuorsola. Satakunnan ammattikorkeakoulu, 2014.

www.samk.fi/tutkimusryhmat/esteettomyys_ja_saavutettavuus

Salovaara, Sari, "Lapset & perheet"-osio, verkkojulkaisussa *Vammaispalvelujen käsikirja*, Terveiden ja hyvinvoinnin laitos THL, tammikuu 2014.

<http://www.sosiaaliportti.fi/fi-FI/vammaispalvelujen-kasikirja/lapset-ja-perheet/yhdenvertaiset-harrastamisen-mahdollisuudet/>

LIITE 2: Kulttuuria kaikille -palvelun henkilökunnan pitämät koulutukset, esitelmät ja puheenvuorot

Ahmed Al-Nawas esiintyi seuraavissa tilaisuuksissa:

- Paneelikeskustelija: ”Arki, kulttuuriperintötyö ja paikalliskulttuuri”. 9.10.2014 *Kulttuuriperintö yksilöiden ja yhteisöjen arjessa* – työpajassa. Jyväskylän yliopistossa.
- Puheenvuoro: ”Moninaisuus: määrittelyn ja toiminnan haasteet”. 15.12.2014, *Elävä perinne! Avaus aineettoman kulttuuriperinnön vaalimiseen* – seminaarissa, Kulttuuritalossa.
- koulutus/työpaja: ”Globaalien kuvittelu Idän ja Lännen välissä - Historian epävakaita mediaaliset esitykset”. 20.10.2014. Työväen Akatemiassa, Kauniainen.
- keskustelijana: Normikriittinen taidepiiri (Kuvataideakatemia). 4.11. Kulttuuria kaikille -palvelun toimistossa, Helsinki

Aura Linnapuomi esiintyi seuraavissa tilaisuuksissa:

- ”Viittomakielinen viestintä Kulttuuria kaikille -palvelussa”, Miten viittomakielisiä tiedotteita tuotetaan websivustolle? -seminaari 21.1., VisualBridge Nyland - ja Accola-projektit. Helsinki.
- ”Culture for all of us” ja ”Accessibility simulations”, Arkkitehtuuri ja empatia -työpaja 9.4. Tampereen yliopiston Arkkitehtuurin laitoksen asuntosuunnittelun oppituoli. Fiskars.
- ”Kulttuuripalvelujen käytön taloudelliset mahdollisuudet” -esittely 23.4. Vantaan kaupungin kulttuuripalvelujen johtoryhmän kokous. Vantaa.
- ”Kohti yhdenvertaista kulttuuria” - luento ja työpaja 27.8. Vaikuttavuuden mittarit -hanke. Kajaani (yhdessä Petr Potchinchtchikovin kanssa).
- ”Avoin kulttuuriperintöhallinto mahdollisuutena ja mahdollistajana” -keskustelupöytä 26.9. Avoin, reilu ja palveleva hallinto. Hyvän kulttuuriperintöhallinnon tulevaisuus. -työpaja. Faron puiteyleissopimuksen ratifioinnin taustaselvityshanke. Suomen kotiseutuliitto ja Museovirasto. Helsinki.
- ”Kulttuuripassin pilotointihanke” 29.9. Suomen kulttuuritalot ry:n jäsen ja koulutuspäivä. Helsinki.
- ”Accessibility in Museum Work”, The Museum Pedagogical Course 16.10. Aalto ARTS. Helsinki.
- ”Culture for all of us” ja ”Accessibility simulations” 18.11.. Accessibility Seminar. Tampereen yliopiston Arkkitehtuurin laitos. Tampere.

- ”Osallistumisen taloudelliset mahdollisuudet” 19.11. Kulttuurin saavutettavuus ja moninaisuus -seminaari. Opetus- ja kulttuuriministeriö. Helsinki.

Rita Paqvalén esiintyi seuraavissa tilaisuuksissa:

- Esitelmä: ”Starting points for equal opportunities in culture”, seminaarissa ”Immigrant Artists and State Support for Artists”, Taiteen edistämiskeskus 29.1.2014.
- Esitelmä: ”Hur blir man en finlandssvensk författare? Om annanspråkiga författare i dagens Finland”, luentosarjassa Minoritet, mångkultur och flerspråkighet, Svenska litteratursällskapet, 17.2.2014.
- Työpaja: ”Kultur för alla – Kulttuuria kaikille”, seminaarissa Ideaseminaari; Kulttuuri, kieli & identiteetti, Campus Allegro, Pietarsaari, 7.2.2014. Yhdessä Petr Potchinchtchikovin kanssa.
- Paneelikeskustelu: ”Minäkin olen suomalainen kirjailija”, puheenjohtaja, Kulttuurikeskus Stoa, 12.4.2014.
- Koulutus ja työpaja: ”Kulttuurikeskus vähemmistöille?”, monikulttuurisuuskeskustyöryhmä, Pietarsaari, 8.4.2014. Yhdessä Petr Potchinchtchikovin kanssa.
- Esitelmä: ”Vessa on myös kulttuuripoliittinen kysymys!”, seminaarissa Taike Pride - Yhdenvertaisuus taiteen kentällä HLBTIQ-näkökulmasta, 27.6.2014.
- Paneelikeskustelu: ”Rätt till kultur!”, puheenjohtaja, Jeppis Pride -festivaalin seminaari, Pietarsaari, 25.7.2014.
- Työpaja: ”Proposal writing clinic”, Hard Money, Caisa, 14.8.2014. Yhdessä Anki Hellberg-Sågforsin ja Outi Korhosen kanssa.
- Luento ja työpaja ”Kohti yhdenvertaista kulttuuria”, 19.8.2014 Kuulas-toimitila, Ivalo/Inari, yhdessä Petr Potchinchtchikovin kanssa (Vaikuttavuuden mittarit -hanke)
- Paneelikeskustelu: ”Working towards common heritage”, puheenjohtaja, osana Museoalan teemapäiviä 2014: Kenen museo? Museot ja yhteisöllisyys, Cirko, 12.9.2014.
- Esitelmä: ”Hur bli tillgängligare? Vad varje organisation behöver veta om normkritik”, Organisationskonferensen 2014, Tampere-talo, Tampere, 26.9.2014.
- Paneelikeskustelu: ”Arkiston vaiennetut äänet”, puheenjohtaja, osana Arkistojen hiljaisuudet – Kielivähemmistöt arkistoissa -seminaaria, 6.11.2014.
- Paneelikeskustelu: ”Who Gets to Play in the Literary Field?”, puheenjohtaja, Frankfurtin kirjamesut, Frankfurt 11.10.2014.
- Työpaja: ”Osallistaminen – Involving people”, osana Mad House Think Tank -sarjaa, 14.10.2014.

- Paneelikeskustelu: "Newsroom", paneelikeskustelun jäsen, osana Baltic Circle -festivaalin Suomen Taidepoliittinen Huippukokous -tapahtumaa, 10.11.2014.
- Esitelmä: "Mot ett demokratiskt och normkritiskt museum", Pohjanmaan museo, Vaasa, 10.12.2014.

Petr Potchinchtkhikov luennoi seuraavissa tilaisuuksissa:

- Moninaisuus-työpaja Education goes Accessible 2014 -seminaarissa, 9.1.2014, Aalto-Yliopisto
- Yleisötyön johtamisen erikoistumisohjelma, 20.5.2014, Taideyliopiston Sibelius-Akatemia
- Luento ja työpaja "Kohti yhdenvertaista kulttuuria - Saavutettavuus ja moninaisuus kulttuuripalveluissa", 21.5.2014, Näyttelykeskus Weegee, Espoo, yhdessä Outi Salonlahden kanssa, (Vaikuttavuuden mittarit -hanke)
- Luento ja työpaja "Kohti yhdenvertaista kulttuuria", 19.8.2014 Kuulas-toimitila, Ivalo/Inari, yhdessä Rita Paqvalénin kanssa (Vaikuttavuuden mittarit -hanke)
- Luento ja työpaja "Kohti yhdenvertaista kulttuuria", 27.8.2014, Kajaanin kaupungin kirjasto, yhdessä Aura Linnapuomin kanssa (Vaikuttavuuden mittarit -hanke)

Outi Salonlahti esiintyi seuraavissa tilaisuuksissa:

- "Miten tuottaja voi edistää saavutettavuutta ja moninaisuutta?" Humanistisen ammattikorkeakoulun kulttuurituotannon "Tuottaja yhteiskunnallisena toimijana" -opintojakso, 28.1.2014, HUMAK Helsinki
- Luento ja työpaja "Kohti yhdenvertaista kulttuuria - Saavutettavuus ja moninaisuus kulttuuripalveluissa", 21.5.2014, Näyttelykeskus Weegee, Espoo, yhdessä Petr Potchinchtkhikovin kanssa, (Vaikuttavuuden mittarit -hanke)
- Luento ja työpaja "Kohti yhdenvertaista kulttuuria", 3.6.2014, Pääkirjasto, Vaasa, yhdessä Sari Salovaaran kanssa (Vaikuttavuuden mittarit -hanke)
- "How inclusive is the theatre field?" -työpajan fasilitointi yhdessä Sari Salovaaran kanssa, Festival Normal, 5.6.2014, Uumaja
- "Portfolio/Bio/CV Clinic", Hard Money ABC – Grant informing workshops, 14.8.2014, Kulttuurikeskus Caisa, Helsinki
- "Yhteisö mukaan strategiatyöhön!" (aamiaiseskustelun fasilitointi yhdessä Sari Salovaaran kanssa), 12.9.2014, Museoalan teemapäivät, Cirko, Helsinki
- "Proposal writing / Proposal synopsis Clinic", Hard Money ABC – Grant informing workshops, 18.9.2014, Kulttuurikeskus Caisa, Helsinki
- "Yhdenvertaista kulttuuria?" Humanistisen ammattikorkeakoulun kulttuurituotannon "Tuottaja yhteiskunnallisena toimijana" -opintojakso, 7.10.2014, HUMAK Helsinki

Sari Salovaara esiintyi seuraavissa tilaisuuksissa:

- Kulttuuria kaikille -palvelun esittely Education goes Accessible 2014 -seminaarissa, 9.1.2014, Aalto-Yliopisto
- Käyttäjälähtöisyys ja pelillisuus kulttuuripalveluiden saavutettavuuden arvioimisessa -seminaari, 31.1.2014, Hämeen ammattikorkeakoulu
- Kulttuurin saavutettavuus, 24.4.2014, Helsingin kulttuurikeskuksen Kulttuuriverkoston tapaaminen
- Yleisötyön johtamisen erikoistumisohjelma, 20.5.2014, Taideyliopiston Sibelius-Akatemia
- Luento ja työpaja ”Kohti yhdenvertaista kulttuuria”, 3.6.2014, Pääkirjasto, Vaasa, yhdessä Outi Salonlahden kanssa (Vaikuttavuuden mittarit -hanke)
- ”How inclusive is the theatre field?” -työpajan fasilitointi yhdessä Outi Salonlahden kanssa, Festival Normal, 5.6.2014, Uumaja
- ”Why Dance” yhdenvertaisuudesta tanssin alalla, 29.8.2014, Integroidun tanssin päivät, Turku
- ”Yhteisö mukaan strategiatyöhön!” (aamiaiskeskustelun fasilitointi yhdessä Outi Salonlahden kanssa), 12.9.2014, Museoalan teemapäivät, Cirko, Helsinki
- Työkoirat kulttuuritilaisuuksissa, 29.9.2014, Suomen kulttuuritalot ry:n jäsen ja koulutuspäivä, Hanasaari
- Kansainvälisen vammaistenpäivän kulttuuritilaisuuden juontaminen, 3.12.2014, Valtakunnallinen vammaisneuvosto, Helsinki

LIITE 3 a: Kenen teatteri? Saavutettavuus taiteellisena strategiana / Vems teater? Tillgänglighet som en konstnärlig strategi - seminaarin ohjelma

Kenen teatteri? Saavutettavuus taiteellisena strategiana

Perjantai 14.2.2014

Kulttuuriareena Gloria, Helsinki

OHJELMA

8:30 Ilmoittautuminen ja kahvit

9:15 Saavutettavuus – mitä se on?

Rita Paqvalén, Kulttuuria kaikille-palvelu

Sanna Huldén, DuvTeatern

9:30 Visions and possibilities (Visioita ja mahdollisuuksia)

Joseette Bushell-Mingo, Tyst teater/Riksteatern

Demo-esitys

Skådespelarstuderande vid Konstuniversitetets Teaterhögskola

LUST (Långsiktig Utveckling Av Svenskspråkig Teater)

10:30 Saavutettavuus Kansallisteatterissa

Mika Myllyaho, Finlands Nationalteater

11:00 Ajatuksia kentältä

Eija-Liisa Markkula, Noona Leppinen, Riikka Papunen, Pekka Heikkinen & Mikaela Hasán

12:00 Lounastauko

13:00 Pienryhmäkeskustelut 1

14:00 Pienryhmäkeskustelut 2

14:45 Kahvi

15:00 Avoin keskustelu

16:00 Seminaari päättyy

18:00 Esitys: Den Brinnande Vargen – en soaré med DuvTeatern

Klockrike-teatterin Diana-näyttämöllä, Erottajankatu 7 B

Ennakkoon tilatut liput lunastetaan rekisteröinnin yhteydessä. Esitys on n. 1h 40 min pitkä. Esityksen jälkeen on mahdollisuus keskustella DuvTeaternin työryhmän kanssa. Keskustelu päättyy n. klo 20:30.

20:30-22:30 Kaikille seminaarivieraille yhteinen illanvietto

Diana-näyttämöllä esityksen jälkeen. TERVETULOA!

Pienryhmäkeskustelut klo 13 & 14

Osallistava ryhmätyöskentely teatterissa

Miten taiteellisesta työprosessista tehdään saavutettava? Millainen on dialoginen työskentelytapa? Kuka osallistaa ketä?

Riikka Papunen, Tampereen yliopisto/Viestinnän, median ja teatterin yksikkö
Mikaela Hasán, DuvTeatern

Sosiaalisen teatterin tasapainoilu

Onko teatterista tulossa sosiaalitoimisto? Millaista vastuuta teatteri kantaa yhteiskunnasta? Mitä tarkoittaa sosiaalinen aspekti taiteellisen työn kannalta?

Matilda Sundström, Teater Viirus

Taija Helminen, dramaturgi

Tomi Paasonen, koreografi, ohjaaja, kuraattori ym.

Kuka saa opiskella teatteria?

Kuinka saavutettavaa teatterialan opetus on? Millainen vastuu koulutuksen järjestäjillä on moninaisuudesta teatterialalla? Mitkä ovat koulutuksen järjestäjien suurimmat haasteet?

Dick Idman, Taideyliopiston Teatterikorkeakoulu

Tomas Träskman, Yrkeshögskolan Arcada

Marika Leinonen-Vainio, Turun Ammattikorkeakoulu

Normikriittinen ohjelmisto ja roolitus

Mitä on normikriittisyys? Kenen yhteiskuntaa teatteri heijastaa? Miten löytää uusia vaihtoehtoja?

Josette Bushell-Mingo, Tyst Teater/Riksteatern

Rita Paqvalén, Kulttuurikaikille-palvelu

Saavutettavuus yleisötyön kautta

Tekeekö yleisötyö teatterista saavutettavaa? Mitä on saavutettava yleisötyö? Millaista vastuuta yleisötyöntekijät kantavat koko teatterin saavutettavuudesta?

Ulla Laurio, Helsingin nuorisoasiainkeskus

Noona Leppinen, Svenska Teatern
Anne Sandström, DOT

Kuvailutulkkaus – visuaalisen maailman sanallistaminen

Mitä kuvailutulkkaus on? Miten se toteutetaan käytännössä? Miten suunnata viestintää ja markkinointia näkövammaisille henkilöille?

Anu Aaltonen, kuvailutulkki

Eija-Liisa Markkula, Näkövammaisten kulttuuripalvelu

Tekstitys käytännössä

Mitä tarkoittaa esityksen tekstittäminen? Mitä hyötyjä ja haittoja on eri tekniikoissa? Mitä tekstittäminen maksaa? Miten kannattaa toimia?

Tommi Saarikivi, Suomen Teatterit ry.

Sirpa Laurén, Kuuloliitto

Mika Lehtinen, Tampereen yliopisto/Tutkivan teatterin keskus

Saavutettavuusklินิกka

Mitä on esteetön viestintä? Mitkä palvelut parantavat saavutettavuutta? Mistä tietää, ovatko omat toimitilat esteettömät? Klinikalla voit esittää kysymyksiä teatterisi saavutettavuudesta ja esteettömyydestä. Tarkoituksena on myös käydä läpi esteettömyyden perusasioita ja katsoa yhdessä, miten saavutettavuus- ja esteettömyystiedot kannattaa esittää omilla verkkosivuilla

LIITE 3 b: Equality in Artist Residencies / Taiteilijaresidenssit ja yhdenvertaisuus - seminaarin ohjelma

Equality in Artist Residencies Taiteilijaresidenssit ja yhdenvertaisuus

10.3.2014 klo 13–17

Helsingin taidemuseo Tennispalatsi, Studio-tila, Salomonkatu 15 ja/tai Eteläinen Rautatienkatu 8, Helsinki

Miten residenssejä ylläpitävät tahot kuten taidetoimikunnat, yhdistykset, kunnat ja säätiöt voivat edistää yhdenvertaisuutta toiminnassaan? Voidaanko residenssitoiminnan esteettömyyttä ja saavutettavuutta kehittää ja pyrkiä siihen, että myös vammaiset taiteentekijät voivat hyödyntää residenssityöskentelyä?

Tervetuloa keskustelemaan aiheesta 10.3.2014 klo 13–17 Helsingin taidemuseo Tennispalatsiin. Maksuton tilaisuus on tarkoitettu residenssitoiminnan järjestäjille, rahoittajille ja käyttäjille sekä kaikille asiasta kiinnostuneille.

Tilaisuus on suomen- ja englanninkielinen (katso ohjelma alla).

Tilaisuus on esteettömissä tiloissa. Käytettävissä on induktiosilmukka ja tilaisuudessa on kirjoitustulkkaukset. Seminaarin ohjelma tulkitaan suomalaiselle viittomakielelle. Avustavat koirat ovat tervetulleita seminaariin.

Tilaisuuden järjestävät Kulttuurista kaikille -palvelu ja British Council. Tilaisuutta tukevat Pro Artibus -säätiö, HIAP – Helsinki International Artist Programme, Helsingin taidemuseo, Taiteen edistämiskeskus, Kulttuuriyhdistys Suomen EUCREA ry, Goethe-Institut Finland, Koneen Säätiö ja Suomen Taiteilijaseuran Ateljeesäätiö.

Ohjelma

Tilaisuuden juontaa Kulttuurista kaikille -palvelun toiminnanjohtaja Rita Paqvalén.

13.00–13.15	Tervetuloa
13.15–13.35	Taiteilijaresidenssien merkitys taiteen kentällä Anne Tamminen, kuvataiteilija, Hämeen taidetoimikunnan puheenjohtaja, Taiteen edistämiskeskus
13.35–14.15	How to create equal opportunities in artist residences? (englanniksi) Laura Slater, artist, studio holder in The Art House

Defining equality and quality, access and professional development, supporting creativity.

14.15–14.35

Miltä suomalainen residenssitoiminta näyttää?

Kommenttipuheenvuorot

Jenni Nurmenniemi, kuraattori, HIAP – Helsinki International Artist Programme

Juha-Heikki Tihinen, kuraattori, Pro Artibus -säätiö

14.35–15.00

Kahvit

15.00–15.20

Saavutettava on innostavampi! Miksi esteettömiä ja saavutettavia residenssejä

Jenni-Juulia Wallinheimo-Heimonen, tekstiili- ja käsitetaiteilija

15.30–17.00

Panel discussion (englanniksi)

puheenjohtajana Helka Ketonen, kulttuurijohtaja, Maaseudun Sivistysliitto

Laura Slater, taiteilija, The Art House (Iso-Britannia), Pia Bartsch, yhteisötaiteilija, Koneen Säätiö, Saaren kartanon residenssi, Kirsi Väkiparta, erityisasiantuntija, Taiteen edistämiskeskus ja Gunilla Sjövall, tanssija/tanssinopettaja/tuottaja, DanceAbility Finland

LIITE 3 c: Taike Pride – Yhdenvertaisuus taiteen kentällä HLBTIQ-näkökulmasta -seminaarin ohjelma

Taike Pride – Yhdenvertaisuus taiteen kentällä HLBTIQ-näkökulmasta

Perjantaina 27.6.2014 klo 13–16

Taiteen edistämiskeskus, Vuorikatu 24, Helsinki

Kulttuuri on ihmisoikeus, mutta kuinka hyvin seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjen näkökulmia ja tarpeita huomioidaan taide- ja kulttuurikentällä? Kenelle ja kenen näkökulmasta tuotetaan ja rahoitetaan kulttuuria nykypäivän Suomessa?

Taike Pride -seminaarissa keskustellaan seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjen asemasta taide- ja kulttuurikentällä kokijoina ja tekijöinä. Seminaari pohjautuu kahteen raporttiin ja selvitykseen: Taiteen ja kulttuurin saavutettavuus -loppuraportti (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2014:15) ja ”Hurjan paljon enemmän queer!” – Seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjen toiveita ja kokemuksia liittyen taide- ja kulttuuritarjontaan (Kulttuuria kaikille -palvelu 2014).

Tilaisuuteen on vapaa pääsy ja tilaisuus on tarkoitettu sekä taiteen kentällä toimiville että taiteen asioista päättävälle. Seminaaritilaan on esteetön kulku. Tervetuloa!

Ilmoittaudu tilaisuuteen tästä linkkistä:

<https://www.webropolsurveys.com/S/10DD1BFBD1BF7E27.par>

Ohjelma

klo 13.00	Minna Sirnö, Taiteen edistämiskeskus: <i>Avaussanat</i>
klo 13.15	Pauliina Feodoroff, Taideneuvoston jäsen, OKM:n Taiteen ja kulttuurin saavutettavuustyöryhmä: <i>Reuna-alueilta näkyvän kulttuurin piiriin</i>
klo 13.35	Katriina Rosavaara, Seta ry: <i>Kommenttipuheenvuoro</i>
klo 13.45	Rita Paqvalén, Kulttuuria kaikille -palvelu: <i>Vessa on myös kulttuuripoliittinen kysymys!</i>
klo 14.05	Juha-Heikki Tihinen, Pro Artibus: <i>Kommenttipuheenvuoro</i>
klo 14.15	Kahvi
klo 14.30	<i>Taiteilijoiden esittely</i>
	Puheenvuorot: Heidi Lunabba, Laura Lilja ja Reima Hirvonen
klo 15–16	Taiteen rahoittajien paneeli
	Osallistujat: Anna Talasniemi, Johanna Hautakorpi ja Veikko Kunnas
	Puheenjohtaja: Minna Sirnö

Järjestäjät: Taiteen edistämiskeskus yhteistyössä Seta ry:n ja Kulttuuria kaikille - palvelun kanssa

LIITE 3 d: Arkistojen hiljaisuudet – Kielivähemmistöt arkistoissa / Arkivens tystnader – Språkminoriteter i arkiven

Arkiston hiljaisuudet – Kielivähemmistöt arkistoissa

Pohjoismainen Arkistojen päivä 6.11.2014 klo 9–16

Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran päärakennus, Hallituskatu 1, juhlasali.

Suomalaisen Kirjallisuuden Seura SKS (1831) ja Svenska litteratursällskapet i Finland r.f. SLS (1885) perustettiin tahoillaan edistämään suomen ja ruotsin kielen asemaa ja kulttuuria. Ajan saatossa niiden kulttuurihistoriallisiin arkistoihin on koottu tai vastaanotettu aineistoja myös muilla kielillä ja muista kieliryhmistä. *Arkistojen hiljaisuudet – Kielivähemmistöt arkistoissa* -seminaarissa 6.11. kysymme, mitä kielivähemmistöjen aineistoja ja millä kielillä aineistoja on suomalaisissa arkistoissa ja millä kielillä niitä pitäisi olla? Seminaarissa pohditaan, millaisia kielellisiä rajauksia aineistojen hankinnassa on historiallisesti tehty tai tehdään tällä hetkellä, ja miten aineistokartunnan vinoutumia voitaisiin korjata?

Arkistoaineistojen sisältöön, tallentamiseen ja käyttöön liittyy monenlaisia julkilausuttuja ja huomaamattomia ideologioita, tunteita ja käytännön kysymyksiä. Mitä ne eri aineistojen kohdalla ovat ja miten ne olisivat ratkaistavissa? Seminaarissa kysytään, mitä aineistoja arkistoista puuttuu ja miksi sekä millaisia hankintalinjauksia tulevaisuudessa tulisi tehdä? Seminaarin pääpuhujana on tutkimusjohtaja David Sutton (University of Reading Library, International Council on Archives, Section of Art and Literary Archives).

OHJELMA

9.00–9.15	<i>Avaussanat</i>
9.15–10.00	<i>Diasporic Literary Archives: Questions of Location, Ownership and Interpretation</i> David Sutton
10.00–10.30	<i>De osynliga - Finlands tatarer</i> Sabira Ståhlberg
10.30–11.30	<i>Arkiston vaiennetut äännet – Paneeli I</i> Sabira Ståhlberg, Risto Blomster, Simo Muir ja Inker-Anni Linkola. Puheenjohtaja Rita Paqvalén
11.30–12.30	<i>Lounastauko</i>
12.30–12.50	<i>Hiljaisuuksia SKS:n arkistoissa</i> Ulla-Maija Peltonen
12.50–13.10	<i>På spaning efter minoriteter i minoriteten</i>

13.10–13.30	Sanne Österlund-Pöttsch <i>Saamelaisarkistoista</i> Inker-Anni Linkola
13.30–14.00	Kahvi/Tee
14.00–14.30	<i>Miten arkistoida viittomakielistä aineistoa?</i> Leena Savolainen
14.30–15.00	<i>Romanien lauluperinteen jäljillä</i> Hilja Grönfors
15.00–16.00	<i>Arkistojen keruutyöstä – Paneeli II</i> Hilja Grönfors, Suaado Jama, Katri Kivilaakso ja Yrsa Lindqvist. Puheenjohtaja: Ulla-Maija Peltonen

Seminaari on kaikille avoin, mutta osallistujia pyydetään ilmoittautumaan ennakoon 30.10.2014 mennessä osoitteeseen:

<https://docs.google.com/forms/d/1zTuj8v-rPJTn6V-OzFrPod2wg-AjI0IChRJXEyuAcc8/viewform>

Arkiston hiljaisuudet -seminaarissa käytetään pääasiassa suomea ja ruotsia, mutta pääpuhujan puheenvuoro on englanniksi. Seminaari on suunnattu kaikille arkistoista, historiasta ja kulttuurista kiinnostuneille. Kerrothan ilmoittautumisen yhteydessä (30.10. mennessä), mikäli tarvitset viittomakielen tulkkausta tai tulkkausta joko ruotsista suomeen tai suomesta ruotsiin.

Esteetön sisäänkäynti Suomalaisen kirjallisuuden seuran päärakennukseen (Hallituskatu 1) sijaitsee Mariankadun puolella. Tilassa on induktiosilmukka. Avustavat koirat ovat tervetulleita.

Lisätietoja antaa SKS:n kirjallisuusarkiston arkistotutkija Katri Kivilaakso, katri.kivilaakso@finlit.fi tai 040–5341923.

Järjestäjät: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, Svenska litteratursällskapet i Finland r.f., Kulttuuria kaikille -palvelu, Suomen Akatemian *Kansallista menneisyyttä rakentamassa ja tulkitsemassa* -tutkimushanke, Turun yliopisto sekä Helinä Rautavaara museo.

LIITE 3 e: Kuvailutulkkauseminaarin ohjelma

Näkövammaisten Kulttuuripalvelu ry, Kulttuuria kaikille – palvelu ja Tampereen Seudun Näkövammaiset ry järjestävät Opetus- ja kulttuuriministeriön rahoituksella

KUVAILUTULKKAUSSEMINAARIN

maanantaina 1.12. klo 12.00–16.15 Tanssiteatteri MD:n Hällä -näyttämöllä, osoitteessa Hämeenkatu 25, Tampere.

OHJELMA

klo 12.00–12.15 Näkövammaisten Kulttuuripalvelu ry:n puheenjohtaja Eija-Liisa Markkulan tervetuliaissanat
Seminaarin juontaja Aura Linnapuomi Kulttuuria kaikille – palvelusta esittäytyy

klo 12.15–12.45 Maarit Stålhammar kuvailee kohtauksen Tanssiteatteri MD:n Pieni lelukauppa - esityksestä ja kertoo kuvailutulkin työstä

klo 12.45–13.00 Tanssiteatteri MD:n teatterisihteeri Hanna Romon puheenvuoro

klo 13.00–13.45 Kuvailutulkkkaus tuottajan näkökulmasta

Alustukset:

Tuula Jukola-Nuorteva, Yleisötyön vastaava tuottaja, Suomen Kansallisooppera
Marko Salonen, Saavutettavuuskoordinaattori, Tampereen Kitarafestivaali

klo 13.45–14.15 kahvitauko

klo 14.15–15.00 Kuvailutulkkkaus käyttäjän näkökulmasta

Alustukset:

Sirkku Heinäluoto, Eeva Korkala ja Arto Kurvinen, Tampereen Seudun Näkövammaiset ry

klo 15.00–16.00 Maija Hirvosen esitys elokuvien kuvailutulkkauksesta

Maija Hirvonen (Helsingin ja Tampereen yliopistot) julkaisee pian väitöskirjan elokuvien kuvailutulkkauksesta. Maija on vastuopettaja Helsingin yliopiston kielensisäisen kääntämisen koulutuksessa, joka järjestetään syyskaudella 2014.

klo 16.00–16.15 Juontajan yhteenveto